

Helveg Petersen: For nogen tid siden nedsatte den højtærede forsvarsminister i forbindelse med den debat, der fandt sted i det høje ting om klimaet på kaserne, et udvalg, der bl. a. skulle undersøge alle forhold vedrørende uddannelsen af værnepligtige og befalingsmænd af alle grader. Forleden dag gav den højtærede minister den oplysning, at han ville nedsætte et udvalg til at undersøge en skitse, forsvarschefen har udarbejdet vedrørende reorganiseringen af forsvarrets øverste ledelse.

Det er alt sammen udtryk for den højtærede ministers interesse for at reformere, og det er al ære værd, men det forekommer mig, at der er en del vigtige problemer, som trænger sig på, og som ikke inddækkes gennem de initiativer, der er taget. Jeg tænker her på de administrative forhold, som bl. a. det ærede medlem hr. From berørte under klimadebatten, ikke blot dem, der foregår i de øverste led, men på den samlede administration. Er den tidssvarende, er den rationel? Jeg tænker bl. a. på uddannelsesetidens længde og dens anvendelse; det er min opfattelse, at der er for megen tomgang. Jeg tænker på befalingsmændenes opgaver; i hvilket omfang er de beskæftiget ved kontoropgaver, der kunne løses af andre? Lignende spørgsmål kunne yderligere rejses.

Det nedsatte klimaudvalg vil selvsagt dække et væsentligt område, men jeg kan ikke se, at det, selv om vi sammenholder det med det bebudede udvalg vedrørende reorganisering af forsvarrets øverste ledelse, dækker hele feltet. Jeg tror, det ville være meget nyttigt, at der foretages en dybtgående undersøgelse af den militære administration, ikke mindst af investeringerne inden for byggeriet, i det hele taget det forbrug, der sker inden for den militære sektor. Det er muligt, man ved en sådan undersøgelse vil komme ind på mere principielle overvejelser, måske angående tjenestetidens længde og en række andre forhold, men det ville heller ikke være nogen skade til. Det må jo komme.

Lad mig føje til, at for mig er det ikke afgørende, om undersøgelserne foretages af et udvalg eller det sker på en anden måde. Afgørende er det, om alle muligheder for rationalisering vurderes. Derfor spørger jeg, om den højtærede forsvarsminister vil for-

anledige, at alle spørgsmål vedrørende rationalisering og billiggørelse i forbindelse med værnens administration tages op.

Forsvarsministeren (Victor Gram): Jeg har ligesom det ærede medlem hr. Helveg Petersen megen interesse for, at de midler, der stilles til disposition for forsvaret, udnyttes på den mest hensigtsmæssige måde, og vi har da også gennem årene siden forsvarsforliget i 1960 på en række områder undersøgt, overvejet og gennemført rationaliseringer, der kunne medføre dels besparelser, dels en mere effektiv udnyttelse af de områder, det drejede sig om.

Jeg kan således nævne, at siden 1960, da vi i princippet gik over fra selv at foretage disse overvejelser og rationaliseringer til at samarbejde med forvaltningsnævnet med henblik på en intensivering af dette arbejde, har forvaltningsnævnet på en række tekniske områder foretaget undersøgelser, er fremkommet med forslag og har fortsat en del områder under overvejelse. Jeg kan også nævne, at der allerede er gennemført en begrænsning og en delvis omlægning af ammunitionsarsenalets virksomhed, at krudtværket er under afvikling, at våbenarsenalet for tiden gennemgår en omstilling fra egentlig fabrikationsvirksomhed til reparationsvirksomhed, at der er foretaget en gennemgang af forsvarrets intendanturkorps og forsvarets materielintendantur, at der er udarbejdet forslag til en reorganisation af forsvarrets lægekorps, at der er undersøgelser i gang vedrørende orlogsværftet samt hærens tekniske tjenester og en række mindre betydende områder.

De resultater, vi har opnået igennem disse undersøgelser, og gennemførelsen af rent praktiske forslag har været af en sådan betydning, at det er min opfattelse, at dette samarbejde med forvaltningsnævnet bør fortsættes i den kommende tid. Jeg er naturligvis interesseret i, at dette arbejde kommer til at dække så mange områder som muligt inden for forsvaret, og vi har vor opmærksomhed henvendt herpå.

Jeg meddelte her i tinget den 3. marts d. å., at det er hensigten at nedsætte et særligt udvalg til at forestå undersøgelser i forbindelse med forsvarrets øverste ledelse. Det er tanken, at denne undersøgelse skal sigte imod en reorganisation af forsvaret,